



scena  
PREZENTACJE

# PROGRAM

---

## WARIACJE NA ZADANY TEMAT

Spektakl ten inauguruje nowy cykl przedstawień Teatu „Scena Pezentacje”. W ramach tego cyklu pragniemy przedstawić utwory nieobecne dotąd w repertuarze — z przyczyn czysto „technicznych” — nie dawały się one bowiem nagiąć do wymiarów pełnospektaklowego widowiska.

W formule niniejszej, z ową podstawową „ułomnością” postanowiliśmy się zmierzyć — by przekonać się, czy napięcia wynikającego ze „zderzenia” — spięcia w jeden teatralny wieczór niejednorodnych gatunkowo utworów, nie uda się wykorzystać dla zdynamizowania i poszerzenia obrazu — pełniejszej prezentacji — wspólnego dla utworów, „zadanego”, tematu.

Wywołany tu temat wcale nie jest oryginalny, co gorsze, wydaje się, że był „zadawany” chyba wszystkim ludzkim pokoleniom. Należy do kręgu tematów określonych we wprost nieprzyzwoicie już banalnym tytule pewnego obrazu: Skąd przybywamy? Kim jesteśmy? Dokąd zdążamy?

---

Ingmar Bergman (ur. 14.VII.1918) człowiek-instytucja, człowiek-legenda. Reżyser filmowy i teatralny, scenarzysta, dramaturg.

Autor ponad pięćdziesięciu filmów, z których wiele weszło do klasyki kina — m.in. „Siódma pieczęć” (1956), „Tam, gdzie rosną poziomki” (1957), „Źródło” (1959), „Persona” (1959), „Szepty i krzyki” (1972), „Sonata jesienna” (1978), „Fanny i Aleksander” (1982).

W twórczości Bergmana powtarza się wciąż temat kryzysu egzystencjalnego — udręki jakiej ludzkie doświadczenia w świecie drążonym przez pustkę bezradność, jałowość. Nie inaczej, w upamiętnionej kreacją Ingrid Bergman i Liv Ullmann „Sonacie jesiennej”. W świecie tym miłość nie przynosi ukojenia — stanowi bowiem najintensywniejsze źródło doświadczania jego istoty. I prowadzi, bądź do odrzucenia tego świata, bądź do wyrażenia na niego zgody. Zgody — na nieuniknioną ludzką doli, na samotność, na wielki smutek.

---

---

SONATA JESIENNA  
(Höstsonaten)

na motywach scenariusza

INGMARA BERGMANA

Przekład:  
ZYGMUNT ŁANOWSKI

Obsada:

Charlotta — MIROSLAWA DUBRAWKA  
Ewa — MARIA CIUNELIS  
Helena — DARIA TRAFANKOWSKA  
Wiktor — EDMUND FETTING

Scenografia:  
MARCIN STAJEWSKI

Reżyseria:  
ROMUALD SZEJD

---

CHRISTINE BRÜCKNER  
BYŁEM GOETHEGO „GRUBSZA”  
POŁOWA

(Ich war Goethes dickere Hälfte)

Przekład:  
KRYSTYNA MAŁACHOWSKA

Obsada:

Christiana von Goethe z domu Vulpius  
— ZOFIA SARETOK

Scenografia:  
MARCIN STAJEWSKI

Reżyseria:  
ROMUALD SZEJD

---

---

---

Twórczość zachodnioniemieckiej pisarki Christiny Brückner nie była do-  
tychczas prezentowana w Polsce.

Urodziła się 10.II.1921 r., z wykształcenia  
jest bibliotekarką.

Debiutowała w r. 1954, przełożoną na wie-  
le języków powieścią „Ehe die Spuren  
verwehen...” („Zanim wiatr zawieje ślady”).  
Wielką popularność przyniosła pisarce wy-  
dana w latach 1975—79 saga rodu Quind-  
tów, ukazująca losy osiadłej na Pomorzu  
Zachodnim rodziny w czasie, i tuż po za-  
kończeniu, II wojny światowej (saga ta,  
według wszelkich danych, zostanie nieba-  
wem udostępniona również polskiemu czy-  
telnikowi).

W 1983 r. opublikowała Brückner książkę,  
na którą złożyło się jednaście monologów  
słynnych kobiet — postaci zarówno histo-  
rycznych, jak i literackich — od Klitajme-  
stry po Gudrun Eusslin. Nosi ona wymow-  
ny tytuł: „Unge haltenen Reden. Wenn du  
geredet hättest Desdemona” („Nie wypo-  
wiedziane słowa. Gdybyś przemówiła Des-  
demono”). Jedną z tych kobiet, która wedle  
Brückner ma nam jeszcze coś do powie-  
dzenia, jest Christiana von Goethe.

Wygłasza ona swój monolog przed „nie-  
obecną” panią von Stein. I wydaje się, że  
mówi nie tyle o swoim prawie do miłości,  
co o prawie do nie skrywania jej przed  
światem.

---

---

---

---

Odpowiedzi padały różne — równie  
proste, co skomplikowane. Na pewno nie  
przedstawimy wszystkich, możemy jedynie  
obiecać, że będziemy starali się przytoczyć  
co barwniejsze, albowiem: „nie zależymy  
ani od tego, od czego, zdawać by się mogło,  
zależymy, ani od tego, od czego chcemy  
zależać, ani od tego, od czego wzbraniamy  
się zależać i od czego jednak zdajemy się  
zależać, lecz zależymy od nas samych;  
poza tym, (...) zależymy bardziej od tego,  
od czego wcale nie wydaje się, że zale-  
żymy.” \*)

---

\*) Max Jacob — „Sytuacja bon w Meksy-  
syku”, fragment poematu w przekładzie  
Julii Hartwig.

---

---

---

---

## TEATR „SCENA PREZENTACJE”

powstał w październiku 1979 roku

Warszawa, ul. Żelazna 51/53  
(dawne Zakłady Norblina)

Kierownik artystyczny:  
ROMUALD SZEJD

W repertuarze sezonu 1989/90

EUGENE IONESCO

„Łysa śpiewaczka”

WITOLD GOMBROWICZ

„Biesiada u Hrabiny Kotłubaj”  
oraz  
„Zbrodnia z premedytacją”

SHELAGH DELANEY

„Smak miodu”

EUGENE IONESCO

„Lekcja”

Piosenki LEO FERRE

RONALD HARWOOD

„Goście”

ALEKSANDER WAMPIŁOW

„Niedźwiedź”

ANTONI CZECHOW

„Sukces”

EDWARD ALBEE

„Opowiadanie o Zoo”

MANUEL PUIG

„Pocałunek kobiety pająka”

PIOSENKI FRANCUSKIE

Przewidywana następna premiera:

EUGENE IONESCO

„Krzesa”

Bilety: Kasa czynna codziennie w godz. 11—14  
(z wyjątkiem niedziel) oraz na 1 godzinę przed  
spektaklem. Przyjmujemy rezerwację biletów  
telefonicznie tel. 20-82-88

Bilety sprzedają także kasy ZASP —

Al. Jerozolimskie 25, tel. 21-93-83.